

Advokaatide/õigusnõustajate koolitussüsteemid ELis

Rumeenia

Teabe esitaja: Rumeenia riiklik advokatuuride ühendus (*Uniunea Națională a Barourilor din România – UNBR*)

Aprill 2014

ADVOKAATIDE/ÕIGUSNÕUSTAJATE RIIKLIKU KOOLITUSSÜSTEEMI KIRJELDUS – Rumeenia

1. Juurdepääs kutsealale

Kõrgharidus/ülikooliharidus	JAH
Õigusteaduse kraad on kohustuslik	JAH
Täieõiguslikuks advokaadiks/õigusnõustajaks saamise nõuded	<ul style="list-style-type: none"> Isik peab end registreerima advokatuuris. Isik peab sooritama riikliku eksami. (Selle korraldab Rumeenia riiklik advokatuuride ühendus (Uniunea Națională a Barourilor din Romania – UNBR) ning selle viib läbi advokaatide koolitamise ja arendamise riiklik instituut (Institutul Național pentru Pregătirea și Perfectionarea Avocatorilor). Eksam põhineb Rumeenia riikliku advokatuuride ühenduse poolt välja töötatud ja heaks kiidetud meetodikal.) Isik peab läbima kutsepraktika. <p>Rumeenias on kahte liiki juriste.</p> <p>Advokaadid on registreeritud Rumeenia advokatuurides.</p> <p>Õigusnõustajad on tööl eraõiguslikes või</p>

	<p>avalik-õiguslikes üksustes või nimetatud ametisse avalik-õiguslike organite poolt. Nad ei ole registreeritud Rumeenia advokatuuris.</p> <p>Õigusnõustajad on kohustatud kaitsma esindatava asutuse või üksuse õiguseid ja huve (28. novembri 2013. aasta seaduse nr 514 artikkel 14 (vt allpool punkt „Õiguslik alus“)).</p>
<p>Alternatiivsed võimalused kutsealale juurdepääsuks</p>	<p>Muude kutsealade esindajate võimalus saada advokaadiks.</p> <p>Isik, kes on sooritanud advokaadi kutsealal tegutsemiseks vajalikud eksamid ning töötanud viis aastat kohtunikuna, prokurörina, notarina, õigusnõunikuna, õigusvaldkonna spetsialistina parlamendis, presidendi kantseleis, valitsuse juures, konstitutsioonikohtus, ombudsmani büroos, kontrollikojas või seadusandlikus nõukogus, saab täielikult kvalifitseeritud advokaadi staatuse, ilma et ta peaks läbima kutsepraktikat või sooritama riiklikku eksamit, tingimusel et kandidaat on pärast eelmisel ametikohal läbitud kutsepraktikat sooritanud eksami edukalt.</p> <p>Advokaadi praktikant, kes on olnud parlamendi liige, linnapea, abilinnapea, maavalitsuse volikogu esimees või aseesimees, võib saada taotluse alusel täielikult kvalifitseeritud advokaadi staatuse.</p>

2. Koolitus kutsepraktika ajal

<p>Kas on nõutav kutsepraktika läbimine?</p>	<p>JAH</p>	<p>Õiguslik alus</p> <p>Advokaadid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea Nr 51/1995 (rumeenia keeles) <p>(seadus nr 51/1995 advokaatide kutseala korralduse ja sellel</p>
---	-------------------	--

		<p>kutsealal tegutsemise kohta).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Advokaatide tegevusjuhend (avaldatud 19. detsembri 2011. aasta ametlikus väljaandes nr 898). <p>Õigusnõustajad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rumeenia keeles: legea nr 514 din 28 noiembrie 2003 (inglise keeles: 28. novembri 2003. aasta seadus nr 514).
Kohustuslik	JAH	<p>Kindlaksmääratud kestus:</p> <p>kaks aastat (advokaatide ja õigusnõustajate puhul).</p>
Kutsepraktika raames pakutava koolituse korraldamise eest vastutavad struktuurid	<p>Advokaadid: Institutul National pentru Pregatirea si Perfectionarea Avocatilor (advokaatide koolitamise ja arendamise riiklik instituut).</p> <p>Õigusnõustajad: Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din Romania (Rumeenia õigusnõustajate ühenduste liit).</p>	
Kutsepraktika raames pakutava koolituse vorm	<ul style="list-style-type: none"> • Advokaadid: erapraksise juhendamisel toimuv kutsepraktika. • Õigusnõustajad peavad läbima kutsepraktika vanemõigusnõustaja järelevalve all. 	
Sobivuseksam/kontroll enne kutsepraktika algust	JAH	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollitakse diplomit.
Kindlaksmääratud õppekava kutsepraktika ajal	JAH	<p>Peamised käsitletavat teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tsiviilõigus ja tsiviilkohtumenetlust käsitlev õigus;

		<ul style="list-style-type: none"> • kriminaalõigus ja kriminaalmenetlust käsitlev õigus; • ELi õigus, Euroopa inimõiguste konventsioon; • advokaadi kutsealal tegutsemist käsitlevad eeskirjad, õigusbüroo töö korraldamine; • konkurentsioigus.
ELi õigust ja keeleõpet käsitlevad erisused		<p>ELi õigusega seotud nõuded – hõlmatud teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ELi institutsioonid; • ELi õigusaktid; • Euroopa Kohus; • ELi kohtupraktika. <p>Keeleõpet käsitlevad nõuded puuduvad.</p>
Kutsepraktika periood on jagatud erinevateks etappideks	JAH	<ul style="list-style-type: none"> • Erinevad etapid eesmärgiga käsitleda õiguse erinevaid aspekte. • Erinevad etapid eesmärgiga käsitleda kohtusüsteemi erinevaid astmeid. • Erinevad etapid eesmärgiga käsitleda kutsealaga seotud erinevaid aspekte.
Kutsepraktika järgne hindamine/eksam	JAH	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjalikud eksamid. • Suulised eksamid.
<i>3. Täiendusõppe süsteem</i>		
Täiendusõppe spetsialiseerumisõppe eristamine	ja	EI ERISTATA.
Täiendusõppe läbimisega seotud kohustused	JAH	<p>Õiguslik alus</p> <p>Seaduse nr 51/1995 artikli 23 lõige 4 ning advokaatide tegevusjuhendi 3. jagu (artiklid 314–317).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Täiendusõppe läbimise kohustused on sätestatud riigi õigusaktides. • Täiendusõppe läbimise kohustused on sätestatud advokatuuri kodukorras.

Spetsialiseerumisõppe läbimisega seotud kohustused	PUU DU- VAD	Spetsialiseerumisõpet ei ole nimetatud riigi õigusaktides ega ka advokatuuri kodukorras.
Kohustused seoses võõrkeelte õppimisega	Kohustused puuduvad.	
Täiendusõppe/spetsialiseerumisõppe raames ELi õiguse omandamisega seotud kohustused	<p>JAH – kooskõlas õigusliku alusega.</p> <p>Täiendusõppe tähendab teadmiste täiendamist järgmistes valdkondades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uued õigusvaldkonnad; • Euroopa Liidus kohaldatavad menetlused ja õigusaktid. <p>Advokaatide täiendusõppe peaks olema teistes Euroopa Liidu liikmesriikides pakutavaga samal tasemel.</p>	

4. Akrediteerimissüsteemid ja koolituspakkujad

Akrediteerimisvõimalus	<ul style="list-style-type: none"> • Koolituskursuste akrediteerimise võimalus. • Riiklike koolituspakkujate akrediteerimise võimalus. 	
Nende koolituspakkujate arv, kes pakuvad täiendusõpet	21–50	
Nende koolituspakkujate liik, kes töötavad välja akrediteeritud täiendusõppe kursusi	Advokatuurid.	
Koolituste liigid ja õppemeetodid		
Koolituste liigid, mis on heaks kiidetud täiendusõppe või spetsialiseerumisõppe läbimise kohustuse raames	<ul style="list-style-type: none"> • Auditoorsetel koolitustel osalemine; • kaugkoolituse läbimine; • e-õppe moodulite läbimine; 	<p>Osalemine koolitusel, mis toimub teises liikmesriigis:</p> <p>jah, koolituse läbimise kohustuse võib täita</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • veebiseminari jälgimine; • kombineeritud õppetegevuses osalemine; • koolituskonverentsidel osalemine; • koolitustel osalemine koolitaja või õpetajana; • kirjutamine/avaldamine. 	ka teises koolituse läbimisega ELi liikmesriigis.
<i>5. Järelevalve koolituse üle</i>		
Täiendusõppe üle järelevalvet tegevad organisatsioonid	Advokatuurid.	
Järelevalveprotsess	Hinnatakse, kuidas on täidetud advokatuuri ette nähtud kirjalikud nõuded.	

Allikas: Euroopa õiguslase koolituse teemaline katseprojekt „Lot 2 - Study on the state of play of lawyers training in EU law”. Küsitluse viisid läbi Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE) ja Euroopa Avaliku Halduse Instituut (EIPA).